

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

568

Vragen van het lid **Servaes** (PvdA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de situatie op de Filipijnen* (ingezonden 6 oktober 2016).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 24 november 2016)

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Philippines secret death squads: officer claims police teams behind wave of killings», waarin wordt gesproken over geheime politieteams die de opdracht hebben om vermeende drugsgebruikers en -dealers zonder proces te vermoorden? Zo ja, wat is uw reactie op dit specifieke bericht en in het algemeen op de meedogenloze oorlog tegen drugs die president Duterte sinds zijn aantreden voert, waarbij volgens berichten al meer dan 3000 vermeende drugsgebruikers en -dealers buitenrechtelijk werden geëxecuteerd?¹

Antwoord 1

Ja. De wijze waarop president Duterte de bestrijding van drugscriminaliteit in de Filipijnen ter hand heeft genomen is zeer zorgelijk en heeft uiteraard de volle aandacht van het kabinet.

Vraag 2 en 3

Ondersteunt u de resolutie van het Europees parlement² en de eerdere oproep van de OHCHR (Office of the UN High Commissioner for Human Rights)³ aan de Filipijnse regering om de golf van buitenrechtelijke executies te stoppen en te zorgen voor een eerlijk proces voor een ieder die verdacht wordt van een misdrijf? Zo ja, bent u bereid om bilateraal dan wel in EU-verband stappen te ondernemen om bij te dragen aan deze oproepen? Heeft u kennisgenomen van de oproep van de VN Hoge Commissaris voor de Mensenrechten, Zeid Ra'ad Al Hussein, om te komen tot een onafhankelijk

¹ <https://www.theguardian.com/world/2016/oct/04/philippines-secret-death-squads-police-officer-teams-behind-killings>

² <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=B8-2016-0999&format=XML&language=EN>

³ <http://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=20388&LangID=E>

VN-onderzoek ter plaatse?⁴ Zo ja, bent u bereid om zowel bilateraal als in EU-verband inspanningen te leveren die kunnen bijdragen aan het tot stand komen van een dergelijk onderzoek?

Antwoord 2 en 3

Het Europees parlement, de OHCHR en de VN Hoge Commissaris voor de Mensenrechten hebben een eigen mandaat en beschikken over eigen kanalen en methoden om hun zorgen over president Duterte's drugsbestrijdingsaanpak over te brengen.

Nederland is bezorgd over de Filipijnse aanpak van drugscriminaliteit en het stijgend aantal slachtoffers dat daarmee in verband wordt gebracht. Nederland heeft deze zorgen zowel in EU- en in VN-verband als via het bilaterale kanaal aan de Filipijnse autoriteiten overgebracht en er op aangedrongen de internationale mensenrechtennormen te respecteren. Meest recentelijk zijn deze zorgen geuit tegenover de Filipijnse viceminister van Buitenlandse Zaken en marge van de ASEAN-EU Ministeriële van 14 oktober jl. Nederland zet tegelijkertijd via het EU-kanaal in op versterkte samenwerking op rechtsstatelijk en mensenrechtelijk gebied met een uitgebreid steunprogramma op o.a. hervormingen in de justitiële sector, waaronder steun aan het Filipijnse National Monitoring Mechanism for Extra Judicial Killings. Daarnaast zal, eveneens via de EU, het Filipijnse Ministerie van Gezondheid vanaf 2017 aanvullende financiële steun ontvangen voor de versterkte uitvoering van rehabilitatieprogramma's van drugsverslaafden.

Vraag 4

Welke andere mogelijkheden ziet u om in internationaal kader, op politieke of volkenrechtelijke wijze, te reageren op de radicale koers van president Duterte, die tal van internationale normen en verplichtingen aan zijn laars lapt? Wat zouden de consequenties zijn als Duterte zijn dreigement om uit de VN te stappen⁵ hard zou maken?

Antwoord 4

De internationale gemeenschap spreekt de Filipijnse autoriteiten aan op het gekozen beleid en de gevolgen ervan. Zo heeft ook de hoofdaanklager van het Internationaal Strafhof, Fatou Bensouda, aangegeven de situatie nauwgezet te volgen en daarbij gewezen op de mogelijkheid dat bepaalde misdaden potentieel binnen de jurisdictie van het strafhof vallen. De Filipijnse autoriteiten hebben de optie van een vertrek uit de VN inmiddels tegengesproken. Nederland zal de ontwikkelingen in de Filipijnen op de voet volgen en hier in internationaal kader overleg over blijven voeren.

Vraag 5

Heeft u aanwijzingen dat er door het gewelddadige antidrugsbeleid en door de afgekondigde staat van wetteloosheid extra risico's voor buitenlanders of westerlingen ontstaan? Zo ja, heeft de Nederlandse ambassade in Manilla specifieke voorzorgsmaatregelen genomen? Overweegt u om het reisadvies naar de Filipijnen aan te scherpen?

Antwoord 5

In het reisadvies van het Ministerie van Buitenlandse Zaken voor de Filipijnen wordt helder aangegeven dat «drugsbezit en handel in verdovende middelen zwaar wordt bestraft». Het kabinet volgt de ontwikkelingen in de Filipijnen op de voet en weegt deze mee bij het tot stand komen van het reisadvies.

⁴ <http://www.rappler.com/nation/146111-united-nations-high-commissioner-human-rights-rodrigo-duterte-war-drugs>

⁵ <http://www.volkskrant.nl/buitenland/omstreden-president-duterte-dreigt-met-vertrek-uit-de-vn~a4361664/>